संस्कृतभारती (उत्तरतमिल्नाडु)

परीक्षा – गीताप्रवेश-प्रथमपर्यायः

(Gita PraveshaH Semester 1)

(पुस्तकम् - गीताप्रवेशः - प्रथमभागः)

अवधिः - घण्टाद्वयम् **अङ्काः 70**

मकरमासः - शुभकृत्संवत्सरः ५१२४ **जनवरी - 2023**

NAME**:

****The name written in the answer sheet will be used while preparing Certificates**

2. REGISTRATION #:

3. MOBILE #:

4. AREA OF RESIDENCE:

(Location furnished at the time of course registration)

5. EXAM CENTRE:

(Location where you are writing the exam)

6. COURSE:

[Pravesha / Parichaya / Shiksha / Kovida / Bhasha Sopanam (GSK 2) / Gita Sopanam (GSK3) / Gita Pravesha (GSK4-Sem 1) / Gita-Pravesha (GSK 4 - Sem 2]

अवधेयम् - सर्वाणि उत्तराणि उत्तरपत्रे लिखत।

1) **सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत।** **6**

क) महीशः ख) अन्वयः ग) पश्यँल्लिखति

घ) एतच्छोभनम् ङ) सन्नव्ययात्मा च) मुनी रमते

2) **सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत।** **6**

क) निः + चलः ख) शत्रुम् + जयते

ग) सत् +धर्मः घ) उत् + चारणम्

ङ) नृपः + अवदत् च) भो + अनम्

3) **यत्र प्रकृतिभावसन्धिः तत्र √ इति चिह्नेन अङ्कयत।** **1.5**

अ) नदी एषा ( )

आ) अहो एवम् ( )

इ) पुष्पे अम्बुनि ( )

4) **प्रत्याहारं लिखत।** **1.5**

अ) वर्गीय-तृतीय-व्यञ्जनानि

आ) वर्गीय-प्रथम-व्यञ्जनानि

इ) ए, ओ, ऐ, औ

5) "मात्रा"- इत्यस्मिन् विषये पञ्चभिः वाक्यैः सोदाहरणं लघु-टिप्पणीं लिखत। **5**

6) रेखाङ्कितेषु पदेषु कुत्र णत्वप्राप्तिः भवति कुत्र न इति परिशील्य शुद्धं पदं लिखत। **4**

१) परीक्षाणां / परीक्षानां फलितांशाः प्रकाशिताः सन्ति।

२) उत्तीर्णाः / उत्तीर्नाः सभामण्डपं प्रविशन्तु।

३) सः दूरवाण्या / दूरवान्या भाषमानः/भाषमाणः आसीत्।

४) अपराह्णसत्राय /अपराह्णसत्राय किम् आवश्यकम् इति निर्नयं/निर्णयं श्रावयतु।

५) समुचित-रूपेन/रूपेण सः रटनाभ्यासं/ रटणाभ्यासं करोति।

7) साधु उत असाधु इति निर्दिशत। **4**

१) मातॄणम् - अत्र विकल्पेन सवर्णदीर्घ-सन्धिः सम्पन्नः ।

२) सयुच्यते – इदम् असाधु पदम् ।

३) इत्-संज्ञकस्य लोपो भवति ।

४) अल्-प्रत्याहारेण सर्वेषामपि वर्णानां ग्रहणं भवति ।

8) आवरणे स्थितस्य प्रयोजककर्तुः साहाय्येन णिजन्तवाक्यानि लिखत। **5**

उदा – माता मन्दिरं प्राप्नोति। (पिता)

पिता मातरं मन्दिरं प्रापयति ।

१) भगिनी चित्रं पश्यति । (आयोजकः)

२) पिता दक्षिणां ददाति। (पितामहः)

३) कदलीवृक्षः एधते । (उद्यानपालः)

४) पुत्री दध्यन्नं खादति। (अहम्)

५) रमेशः सङ्गणकं नयति । (अध्यापकः)

9) अधो दत्तानि वाक्यानि क्तप्रत्ययान्तेन परिवर्त्य लिखत। **5**

कालेयाः नाम दानवाः देवलोकम् प्राप्तवन्तः। इन्द्रादयो देवाः ब्रह्मलोकं प्राप्य दानवभयं न्यवेदयन्। ब्रह्मा "भीतिर्मास्तु वत्साः" इति अकथयत्। दानव-हननार्थं सः उपायमेकम् उक्तवान्। ततः कालेयैः सह घोरं युद्धं प्रावर्तत।

10) **'सति-सप्तमी' प्रयोगेण वाक्यानि योजयत।** **5**

१) अर्जुनः पृष्टवान् । कृष्णः उपदेशं दत्तवान् ।

२) यदा सूचना प्राप्ता तदा उद्योगार्थी अन्तः प्रविष्टवान् ।

३) शिक्षिका प्रार्थना-गीतं गीतवती। सर्वे उत्थितवन्तः।

४) यदा आचार्यः प्रवचनम् आरब्धवान् तदा सर्वे मौनिनः अभवन्।

५) यानम् आगच्छत् अस्ति। जनाः उत्थाय सज्जाः भवन्ति।

11) यथानिर्देशं रिक्तस्थानानि पूरयत। **5**

१) नारीषु सीता _____ (श्रेयस्)

२) देशेषु रष्य-देशः _____ आसीत् । (विशाल – तरप्/तमप्)

३) तयोः विनोदः _____ (कनीयस्)

४) बुद्धिः कर्मणः _____ (ज्यायस्) अस्ति।

५) तेषु _____ (प्रशस्य-तरप्/तमप्) बालकौ इमौ ।

12) यथानिर्देशं प्रयोगं कृत्वा वाक्यानि रचयत । 5

१) मन्त्री – आगतः –जनाः- उत्थितवन्तः (सतिसप्तमी)

२) गुरवः – प्रकरण-ग्रन्थस्य व्याख्यां – कृतवन्तः (क्तप्रत्यय:)

३) (यजमानः) – सेविका कार्यं - करोति (णिजन्तम्)

४) वाक् श्रुता । ऋषेः ध्यानं विच्छिन्नम् । (सतिसप्तमी)

५) पञ्चभूतेषु आकाशः _____ । (सूक्ष्म + तरप्/तमप्)

13) सतिसप्तमी-प्रयोगे ज्ञापकक्रियाश्रयस्य कर्मत्वं कदा भवति? सोदाहरणं विवृणुत । 5

14) अधो दत्त-श्लोकात् क्तान्त-पदद्वयं चित्वा तयोः लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि च प्रदर्शयत। 2

प्रजहाति यदा कामान्सर्वान्पार्थ मनोगतान् |
आत्मन्येवात्मना तुष्टः स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते || २.५५||

15) गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । 5

"स्मार्ट् फोन्" इत्यत्र अनेकविधान् तन्त्रांशान् प्रत्यहं संस्थापयन्ति इत्येतत् आश्चर्यं जनयति । सामान्यतया सर्वे तन्त्रांशाः बहवः जालपुटाश्च सेवाभावेन निर्मिताः सन्तः सर्वेभ्यः निःशुल्कम् उपलभ्यन्ते । सत्सु एतादृशेषु जाल-पुटादिषु उपलब्धेषु प्रभूतं शुल्कं दत्त्वा स्कैप् इत्यादीनि तन्त्राणि उपयुज्य पठतां समूहाः वर्धमानाः एव सन्ति । गतानुगतिकाः केचन स्युः अपि, किन्तु उचितं 'गुरुम्' अन्विष्य तन्त्रमाध्यमेन, प्रत्यक्षं वा उपसर्पतां गतिः अनितरसाधारणी एव ।

१) केषां समूहाः वर्धमानाः सन्ति ? (1)

२) अनुच्छेदात् णिजन्तपदमेकं चित्वा लिखत । (1)

३) "सत्सु एतादृशेषु जाल-पुटादिषु..." - वाक्यमिदं "यद्यपि-तथापि" प्रयोगेण परिवर्त्य लिखत । (2)

४) अनुच्छेदे कयोः पदयोः मध्ये श्चुत्वसन्धिः सम्पन्नः । चित्वा लिखत। (1)

16) चित्रं दृष्ट्वा बालकृष्णस्य लीला-प्रसङ्गं पञ्चभिः वाक्यैः वर्णयत। 5

वदतु संस्कृतम् *॥ शुभम् ॥* *जयतु भारतम्*